

Shidduchim Information

Shiur# 514 | May 14th 2025

פרשת בחוקותי

אם בחקותי תלכו ואת מצותי תשמרו (כו—ג)

הדא הוא דכתיב: חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותך. אמר דוד בכל יום ויום הייתי מחשב למקום פלוני ולבית־דירה פלונית אני הולך, והיו רגלי מוליכות אותי לבתי וכנסיות ולבתי מדרשות (מדרש) אפילו כשאדם בא לקיים מצוה, עליו לשקול תחילה בדעתו אם מצוה

זו יאה לו ואם היא נעשית במועד הנכון. ישנן מצוות שאינן יאות אלא לתלמידי־חכמים, ומאידך ישנן מצוות שתלמידי־חכם אין לו לקיימן (כגון פריקה וטעינה). אם, למשל, יקום אדם בבוקר ומיד יחטוף ויתעטף בטלית ותפילין, ללא ההכנה הראויה, הרי אין מצוה זו נעשית כתיקונה. כך צריך אדם לשקול תמיד בדעתו, אם יש לעשות את המצוה וכיצד יעשה אותה. „חשבתי דרכי“ ורק לאחר־מכן „ואשיבה רגלי אל עדותיך“.

לפיכך אמרה תורה: „אם בחוקותי תלכו“ — צריך אדם לחשב תחילה „אם“ יש לעשות את המצוה, ולא שיעשה בחטיפה ללא כל חישוב... (בשם הה"ק מהרר"י ז"ל מוורקה)

„מה יאמרו הבריות“!!...

פעם אחת נשאלה שאלה מלפני רבנו יחזקאל זצוק"ל בעניני ממונות, והשיב רבנו להשואל שאין לו מה לחשוש, והכל בסדר גמור בלי שום הרהור ופקפוק כלל וכלל... ושאל השואל: אבל מה יאמרו הבריות, שאינם יודעים את עומק הדין, וילעיוז וירננו לומר שעשיתי שלא כדין?...!

והשיב רבנו יחזקאל זצוק"ל: מה יאמרו הבריות?!...! ומה אמרו הבריות, שהלכו אחרי מטתו של **בועז**, שנפטר למחרת שלקח את רות, והגרגנים והמלעיגים אמרו בודאי: לא על חנם מת זה על אתר, אלא מפני שעבר על איסור תורה של „לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה'“, וזה לקח אשה מואביה, ונענש מיד...!

והם לא ידעו כי ההלכה היא: „מואבי ולא מואבית“, ומואבי מותרת, ומי מתפעל איפוא מנגנותם של אלו שאינם יודעים את ההלכה ומחפשים להלעיוז ולקטרג על העושים כדין תורה!...

ולא שהי' זה ח"ו עונש מן השמים על **בועז**, אלא אדרבה: מן השמים סיבבו את הסיבות שעוד ביום האחרון לחייו יזכה **בועז** לקחת את רות, ושיצא מהם דוד מלך ישראל שריהו להקב"ה בשירות ותשבחות, ומלך המשיח!...

טעם ודעת מהגר"מ שטרנבוך

פרשת במדבר

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד (א, א).

השרה הקב"ה שכינתו באהל מועד, והזכיר הכתוב המקום — במדבר, לרמז כשם שהמדבר הוא מקום הפקר והכל יכולים להכנס שם, כן שכינתו יתברך קבעה מקומה במדבר לרמז — שכל אחד שרוצה להדבק בה יכול לזכות בה ולהנות מזיו קדושתה.

ועוד בא לרמז במדבר — שאדם ישים עצמו כשוכן במדבר שאינו כפוף למנהגי החברה ואינו נתון להשפעת הנהגתם, וכמו שכתב הרמב"ם ברפ"ו דהלכות דיעות שדרך אדם להיות נמשך אחר אנשי מקומו ואם אינו יכול ללכת למדינה שהנהגותיהם טובים מפני הגייסות או מפני החולי ישב לבדו יחידי כענין שנאמר ישב בדד וידום, ואם היו רעים וחטאים וכו' יצא למערות ולחוחים ולמדבריות, ע"ש.

ובהיותו שוכן בדד כיושב במדבר זוכה לאהל מועד היינו לשפע דקדושת שכינה.

חפץ חיים לשון הרע כללי י אות א - ב

א. אם אחד ראה אדם שעשה עולה לחבירו, כגון שגזלו או עשקו או הזיקו, בין אם הנגזל והניזק יודעים מזה או לא. או שבוישו או שציערו והונה אותו בדברים. ונודע לו בבירור שלא השיב לו את הגזילה ולא שילם לו את נזקו, ולא ביקש פניו להעביר לו על עונו. אפילו ראה דבר זה ביחידי, יכול לספר הדברים לבני אדם כדי לעזור לאשר אשם לו, ולגנות המעשים הרעים בפני הבריות. אך יזהר שלא יחסרו אלו השבעה פרטים שנבארם בסמוך.

ב. ואלו הן: (א) שיראה זה הדבר בעצמו, ולא על ידי שמיעה מאחרים, אם לא שנתברר לו אחר - כך שהדבר אמת. (ב) שיזהר מאוד שלא יחליט תיכף את הענין בדעתו לגזל ועושק או להיזק וכיוצא בזה, רק יתבונן היטב את עצם הענין אם הוא על פי דין בכלל גזל או היזק. (ג) שיוכיח את החוטא מתחלה ובלשון רכה, אולי יוכל להועיל לו ויטיב על - ידי - זה את דרכיו, ואם לא ישמע לו, אז יודיע לרבים את אשמת האיש הזה מה שהזיד על רעהו. (ואם יודע בו שלא יקבל תוכחתו, יבואר לקמן אי"ה בסעיף ז'). (ד) שלא יגדיל העולה יותר ממה שהיא. (ה) שיכוין לתועלת, וכמו שנבאר לקמן בסעיף ד', ולא להנות ח"ו מהפגם שהוא נותן בחבירו, ולא מצד שנאה שיש לו עליו מכבר. ו) אם הוא יכול לסבב את התועלת הזאת גופא בעצה אחרת, שלא יצטרך לספר את ענין הלשון הרע עליו, אזי בכל גווני אסור לספר. (ז) שלא יסובב על - ידי הסיפור היזק להנידון יותר מכפי הדין שהיה יוצא אילו הועד עליו באופן זה על דבר זה בבית - דין, וביאור דבר זה עיין לקמן בהלכות רכילות בכלל ט' כי שם מקומו.